

สุนทรพจน์ประจำปี 2553

“ทิศทางนโยบายของ สปท. และความท้าทายของเศรษฐกิจไทย”

โดย

ดร.ชาริษา วัฒนเกษตร

ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย

วันที่ 28 มกราคม 2553

ดิฉันขอขอบคุณสื่อมวลชนและแขกผู้มีเกียรติทุกท่านที่มาร่วมงานจัดเลี้ยง สื่อมวลชนและการแถลงนโยบายประจำปีของธนาคารแห่งประเทศไทยในวันนี้ เนื่องจากวันนี้ เรายังอยู่ในเดือนแรกของปีใหม่ ดิฉันจึงอยากเริ่มต้นโดยขอถือโอกาสนี้ อาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ได้โปรดคลบบันดาลให้ทุกท่าน ประสบแต่ความสุขความเจริญและสมปรารถนาในสิ่งที่หวังทุกประการ

ในวันนี้ดิฉันมีเรื่องที่จะแสดงความคิดเห็นอยู่ 3 เรื่อง เรื่องแรกคือแนวโน้ม เศรษฐกิจไทยปีนี้ เรื่องที่สอง นโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทยในปีนี้ในการดูแล และรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ และเรื่องสุดท้ายก็คือ ประเด็นที่ดิฉันมองว่าเป็นความ ท้าทายที่สำคัญทางเศรษฐกิจไทย ที่เราต้องให้ความสำคัญอย่างเร่งด่วนและต่อเนื่อง เพื่อให้เศรษฐกิจไทยสามารถเจริญเติบโตได้อย่างยั่งยืนในระยะยาว

ท่านผู้มีเกียรติคะ

ปีที่ผ่านมาเป็นปีที่ท้าทายเป็นอย่างยิ่ง เพราะเราได้รับผลกระทบจากวิกฤต เศรษฐกิจโลกที่มีความรุนแรงที่สุดในรอบ 60 ปี แต่เราก็สามารถฟันฝ่ามรสุมดังกล่าว จนกลับมาค่อยๆฟื้นตัวตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 ดิฉันขอถือโอกาสนี้แสดงความชื่นชมทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้องที่ได้ร่วมแรงร่วมใจ ประคับประคองเศรษฐกิจไทยไม่ให้หดรัดรุนแรงอย่าง ที่กังวล ความสำเร็จนี้ส่วนหนึ่งเป็นผลจากพื้นฐานเศรษฐกิจไทยที่มีความแข็งแกร่ง เป็น ทุนเดิมอยู่แล้ว โดยเฉพาะระบบสถาบันการเงินที่มีความมั่นคง สามารถทำหน้าที่ สนับสนุนภาคธุรกิจให้ฟื้นตัวได้เร็วขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจโลกที่เริ่มดีขึ้น อีกส่วนหนึ่งก็ เป็นผลจากการที่ภาครัฐได้ดำเนินมาตรการต่างๆ ได้อย่างทันเวลาในจังหวะที่เหมาะสม

โดยเร่งใช้จ่ายกระตุ้นเศรษฐกิจ ด้วยการใช้งบประมาณเพิ่มเติมกลางปี การเร่งรัดเบิกจ่ายงบลงทุน และมาตรการช่วยเหลือค่าครองชีพของประชาชน ในส่วนของธนาคารแห่งประเทศไทยเอง เราก็ได้ลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์และต้นทุนการกู้ยืมในภาคธุรกิจปรับลดตาม พร้อมกับรักษาสภาพคล่องให้เพียงพอต่อความต้องการของระบบเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยยังคงดูแลค่าเงินบาทไม่ให้ผันผวนมากเกินไปจนเป็นอุปสรรคต่อการปรับตัวของภาคธุรกิจ ทั้งนี้ เพื่อบรรเทาผลกระทบของวิกฤต ช่วยให้เศรษฐกิจสามารถปรับตัวได้ต่อผลกระทบที่เกิดขึ้น และสามารถฟื้นตัวได้ง่ายขึ้น

สำหรับแนวโน้มเศรษฐกิจในปีนี้ ทุกคนคงได้ทราบจากการแถลงข่าวรายงานแนวโน้มเงินเฟ้อเมื่อสัปดาห์ก่อนแล้วว่า ธนาคารแห่งประเทศไทยคาดว่าเศรษฐกิจไทยจะสามารถฟื้นตัวต่อได้อย่างแข็งแกร่งมากขึ้น และเศรษฐกิจทั้งปีจะกลับมาขยายตัวที่ประมาณร้อยละ 3.3-5.3 โดยมีแรงสนับสนุนทั้งจากการใช้จ่ายในประเทศและการส่งออก ส่วนอัตราเงินเฟ้อมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานซึ่งเป็นเป้าหมายของนโยบายการเงินจะเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 1.3 ถึง 2.3 ต่อปี

อย่างไรก็ตาม แนวโน้มดังกล่าวยังมีความเสี่ยงอยู่หลายประเด็น ประเด็นแรกที่สำคัญก็คือ การฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกที่ยังเปราะบาง โดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกา ยังมีอัตราการว่างงานสูง ขณะที่หลายประเทศในสหภาพยุโรปกำลังประสบกับปัญหาลู่การคลั่ง และมีหนี้สาธารณะค่อนข้างมากจนกระทบต่อการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ จึงคงจะต้องใช้เวลาอีกพอสมควร กว่าเศรษฐกิจโลกจะกลับเข้าที่เข้าทางอีกครั้งหนึ่ง

นอกจากนี้ เงินทุนไหลเข้าจากต่างประเทศก็มีแนวโน้มผันผวนมากขึ้นในปีนี้ ซึ่งเป็นผลจากการที่เศรษฐกิจของประเทศต่างๆจะฟื้นตัวในความเร็วที่แตกต่างกัน ประเทศที่ฟื้นตัวเร็วก็จะมีแรงกดดันจากเงินเฟ้อเร็ว ทำให้จำเป็นต้องปรับดอกเบี้ยสูงขึ้นเร็วกว่าประเทศที่ฟื้นตัวช้า ซึ่งก็จะดึงดูดให้เงินทุนไหลเข้าจากต่างประเทศมากขึ้น เพื่อมาหาผลตอบแทนที่สูงขึ้นจากการลงทุน เราได้เห็นแรงกดดันนี้บ้างแล้วตั้งแต่ช่วงปลายปีที่แล้ว จนทำให้หลายประเทศต้องออกมาตรการเพื่อดูแลความผันผวนของเงินทุนเคลื่อนย้าย ความผันผวนของเงินทุนจากต่างประเทศดังกล่าว จะส่งผลให้ค่าเงินบาทผัน

ผวนมากขึ้นตามไปด้วย ความเสี่ยงต่อผู้ประกอบการจึงมีมากขึ้น และที่สำคัญ ถ้าเงินทุนไหลเข้ามีมากและไม่ระมัดระวัง ผลที่อาจตามมาก็คือ การเกิดปัญหาฟองสบู่ในอนาคต

ความเสี่ยงสุดท้ายก็เป็นเงื่อนไขในประเทศเราเอง นั่นก็คือ ความไม่แน่นอนด้านการเมือง ซึ่งเป็นปัญหาสืบเนื่องจากการที่เรายังขาดกฎกติกาในการหาทางออกร่วมกันให้กับปัญหาบ้านเมืองและความขัดแย้งทางสังคม ทำให้ปัญหาการเมืองเรื้อรังและความไม่ไว้วางใจมีมากขึ้น สร้างผลกระทบต่อภาวะแวดล้อมทางธุรกิจและบรรยากาศการลงทุนจนนักลงทุนต้องชะลอการลงทุนออกไป เป็นผลให้การลงทุนภาคเอกชนของไทยอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าปกติมาก และเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการฟื้นตัวของศักยภาพการผลิตของไทยในระยะยาว

ท่านผู้มีเกียรติคะ

จากมุมมองเกี่ยวกับแนวโน้มและความเสี่ยงทางเศรษฐกิจในปี 2553 ตามที่ดิฉันได้พูดไปนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงจะให้ความสำคัญด้านนโยบายในสามเรื่องด้วยกันคือ

ประการแรก จากการที่เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มฟื้นตัวที่ชัดเจนมากขึ้น การดำเนินนโยบายการเงิน การคลังแบบผ่อนคลายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจดังเช่นในปีที่ผ่านมาจึงมีความจำเป็นน้อยลง ดังนั้น ในปีนี้ภาครัฐจะเผชิญกับความท้าทายเรื่องการเลือกจังหวะเวลาที่เหมาะสมในการทยอยลดมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ การดำเนินการเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ยากลำบากและละเอียดอ่อน เพราะถ้าหากลดความผ่อนคลายของนโยบายการเงินเร็วเกินไปอาจจะส่งผลเสียต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ ในทางกลับกันหากปล่อยให้นโยบายอยู่ในระดับที่ผ่อนคลายนานเกินไป อาจจะทำให้เกิดปัญหาเงินเฟ้อหรือภาวะฟองสบู่เป็นอันตรายต่อเสถียรภาพของเศรษฐกิจในอนาคตได้ ในเรื่องนโยบายการเงินนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยขอให้ความมั่นใจว่าจะดูแลการปรับอัตราดอกเบี้ยให้เป็นไปอย่างราบรื่น โดยไม่ให้ส่งผลกระทบต่อขยายตัวทางเศรษฐกิจโดยไม่จำเป็น

สำหรับนโยบายการคลัง วิกฤตเศรษฐกิจโลกส่งผลให้หลายประเทศต้องใช้นโยบายการคลังเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ทำให้หนี้สาธารณะสูงขึ้น จนส่งผลต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนและสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ ซึ่งมีผลต่อดัชนีการกู้ยืมและ

เสถียรภาพการเติบโตทางเศรษฐกิจ ดังนั้น ถ้าเศรษฐกิจฟื้นตัวตามความคาดหมาย ความจำเป็นของการใช้นโยบายการคลังเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจคงจะลดลง และภาครัฐควรพิจารณาทยอยลดบทบาทการกระตุ้นเศรษฐกิจลงเช่นเดียวกัน

ประการที่สอง ธนาคารแห่งประเทศไทยจะดูแลให้สถาบันการเงินทำหน้าที่เป็นตัวกลางทางการเงินที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง สามารถปล่อยสินเชื่อเพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจได้เต็มที่ โดยเฉพาะสินเชื่อแก่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งถือเป็นรากฐานสำคัญของประเทศ ในปีที่ผ่านมาธนาคารแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการหลายอย่างเพื่อสนับสนุนการให้สินเชื่อกับผู้กู้รายย่อย เช่น การจัดตั้งศูนย์ประสานงานแก้ไขปัญหาการปล่อยสินเชื่อ และโครงการประกันสินเชื่อของบรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม ซึ่งได้รับความร่วมมือจากสถาบันการเงินเป็นอย่างดี จนค่อนข้างชัดเจนว่าการให้สินเชื่อตามโครงการประกันสินเชื่อของบรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมจะบรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ สินเชื่อที่ให้กับภาคธุรกิจดังกล่าวได้เริ่มปรับตัวเป็นบวกเป็นครั้งแรกในเดือนธันวาคมที่ผ่านมา ดิฉันจึงใคร่ขอถือโอกาสนี้ ขอบขอบคุณสถาบันการเงินที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และได้ช่วยกันระดมระดมทุนให้ธุรกิจเหล่านี้สามารถยื่นหยัดทำธุรกิจต่อไปได้ นอกจากนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยจะดำเนินการเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งของสถาบันการเงินอย่างต่อเนื่อง โดยจะเน้นเรื่องธรรมาภิบาลมากขึ้น เพื่อให้สถาบันการเงินมีโครงสร้างการบริหารและการกระจายอำนาจการตัดสินใจอย่างเหมาะสมในเชิงพาณิชย์ ผ่านคณะกรรมการชุดต่างๆ ประการสำคัญ คือ สถาบันการเงินต้องมีระบบการบริหารความเสี่ยงที่ดี เพื่อรองรับธุรกรรมทั้งของสถาบันการเงินเองและความต้องการในภาคธุรกิจ เพื่อพัฒนาศักยภาพของระบบสถาบันการเงินอย่างต่อเนื่องในการทำหน้าที่สนับสนุนภาคธุรกิจ

ประการที่สาม ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่าระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวที่ให้อัตราแลกเปลี่ยนเคลื่อนไหวตามกลไกตลาดแบบ managed float ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนั้น เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจไทย โดยที่ผ่านมา ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ดูแลอัตราแลกเปลี่ยนไม่ให้ผันผวนมากเกินไปจนเป็นอุปสรรคต่อการปรับตัวของภาคเอกชน สำหรับในปีนี้นั้น คาดว่าเงินทุนเคลื่อนย้ายจะมีแนวโน้มผันผวนมากขึ้น อันเป็นผลจากความแตกต่างของการฟื้นตัวของเศรษฐกิจในประเทศต่างๆดังกล่าวแล้ว

ดังนั้น เพื่อให้การปรับตัวของภาคเอกชนเป็นไปอย่างราบรื่นและได้รับผลกระทบน้อยที่สุด ธนาคารแห่งประเทศไทยจะผ่อนคลายนโยบายด้านปริวรรตเงินตราเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มความสะดวกในการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนของภาคเอกชน ขณะเดียวกันก็จะส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีเครื่องมือที่เพียงพอ ในการป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน ด้วยต้นทุนที่สมเหตุสมผล เพื่อให้กลไกตลาดมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะเปิดเสรีเงินทุนเคลื่อนย้ายเพิ่มเติม เพื่อช่วยให้การไหลเวียนของเงินทุนเคลื่อนย้ายมีความสมดุลมากขึ้นด้วย

ท่านผู้มีเกียรติคะ

ความรุนแรงของวิกฤตเศรษฐกิจโลกครั้งนี้ ได้ทำให้โครงสร้างของเศรษฐกิจโลกเปลี่ยนแปลงไป ศักยภาพในการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกจะน้อยลงกว่าเดิม ซึ่งหมายความว่ากำลังซื้อในโลกมีน้อยลง การแข่งขันในตลาดโลกจึงจะมีความรุนแรงมากขึ้น ดังนั้นจึงจำเป็นที่ประเทศไทยต้องเร่งยกระดับและเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจเพื่อให้สามารถรองรับโครงสร้างที่เปลี่ยนแปลงไปดังกล่าว ซึ่งดิฉันเห็นว่ามียู 3 เรื่องที่เราต้องให้ความสำคัญ

เรื่องแรก การปฏิรูปทางการเงินยังต้องทำอย่างต่อเนื่อง ขณะนี้สถาบันการเงินไทยกำลังพบกับความท้าทายที่สำคัญ 2 ด้าน คือ กฎกติกาการทำธุรกิจและเวทีการทำธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ หลังจากเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในครั้งนี้โครงสร้างของระบบการเงินโลกได้เปลี่ยนแปลงไป ทำให้หลักเกณฑ์การกำกับดูแลสถาบันการเงินซึ่งถือเป็นมาตรฐานระหว่างประเทศเปลี่ยนแปลงไปด้วย โดยเน้นการกำกับดูแลความเสี่ยงที่เกิดจากความเชื่อมโยงของระบบสถาบันการเงินกับภาคการเงินอื่นๆ เช่น สถาบันการเงินที่มีใช้ธนาคาร ตลาดการเงิน และตลาดทุน มากขึ้น และมีแนวโน้มที่จะจำกัดขอบเขตการทำธุรกิจของสถาบันการเงินให้อยู่เฉพาะการทำหน้าที่เป็นตัวกลางทางการเงิน นอกจากนี้ การเปิดเสรีให้มีการแข่งขันจากต่างประเทศมากขึ้นในอนาคต ทำให้สถาบันการเงินไทยต้องเร่งปรับตัว เพื่อแข่งขันกับสถาบันการเงินต่างประเทศ ขณะเดียวกัน ก็ต้องตอบสนองความต้องการของประชาชนและนักลงทุน ที่มีแนวโน้มต้องการผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่หลากหลาย ดังนั้น เพื่อให้สถาบันการเงินของไทยสามารถทำหน้าที่ของตนได้ดียิ่งขึ้นในอนาคต ธนาคารแห่งประเทศไทยจะดำเนินการ

ตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่ 2 ที่มีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่ปีที่ผ่านมา เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพและสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีขึ้นในระบบสถาบันการเงิน ให้ทำหน้าที่ตัวกลางทางการเงินได้อย่างสมบูรณ์ และเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างทั่วถึง ตลอดจนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องธุรกรรมการเงินมากขึ้นด้วย

ในส่วนของการพัฒนาระบบการชำระเงินนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยจะดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงิน 2553 เพื่อส่งเสริมให้เกิดการใช้สื่อการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างแพร่หลายมากขึ้น มีบริการที่มีประสิทธิภาพ มั่นคงปลอดภัย และมีค่าธรรมเนียมที่เป็นธรรมต่อผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ สะท้อนต้นทุนที่แท้จริง โดยค่าธรรมเนียมของการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ควรต่ำกว่าเงินสดและเช็ค เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนทั่วไปหันมาใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น ซึ่งนอกจากจะเพิ่มความสะดวกให้กับผู้บริโภคแล้ว ยังสามารถลดปริมาณการใช้เงินสด อันจะช่วยลดต้นทุนในการบริหารจัดการเงินสดของทั้งผู้ประกอบการและสถาบันการเงิน นอกจากนี้ ค่าธรรมเนียมการชำระเงินต้องมีความโปร่งใส เพื่อให้ประชาชนทราบอัตราค่าธรรมเนียมโดยสะดวกทุกครั้งก่อนตัดสินใจทำธุรกรรม มาตรการเหล่านี้แม้จะยังไม่เห็นผลในระยะสั้นและบางครั้งอาจสร้างภาระแก่ภาคเอกชนบ้างที่ต้องมีการปรับเปลี่ยน แต่เป็นสิ่งที่เราละเลยไม่ได้ เพราะการเตรียมความพร้อมของระบบอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะเพิ่มความแข็งแกร่งให้แก่ระบบการเงินและศักยภาพของเศรษฐกิจไทยในอนาคต

เรื่องที่สอง การปฏิรูปทางการคลัง ความเข้มแข็งด้านการคลังถือเป็นเส้นเลือดสำคัญที่จะหล่อเลี้ยงเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในยามที่ประเทศประสบวิกฤต ครั้งนี้เราประสบวิกฤตในสถานะที่ฐานะการคลังมีความเข้มแข็งพอสมควร ทำให้สามารถใช้นโยบายการคลังเพื่อหล่อเลี้ยงและฟื้นฟูเศรษฐกิจได้ทันท่วงที อย่างไรก็ตาม ภาคการคลังของประเทศมีปัญหาด้านโครงสร้างซึ่งสมควรได้รับการปฏิรูป และรัฐบาลก็ตระหนักดีถึงปัญหาดังกล่าว

เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างงบประมาณจะเห็นได้ว่า ร้อยละ 80 ของงบประมาณประจำปีเป็นงบรายจ่ายประจำ และสัดส่วนนี้มีแนวโน้มสูงขึ้น ทั้งจากแรงกดดันด้าน

สังคมและการเมือง ภาระด้านสังคมที่กำหนดไว้ตามรัฐธรรมนูญ และโครงสร้างประชากรที่ผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เป็นผลให้งบประมาณเพื่อการลงทุนมีสัดส่วนน้อยลง

นอกจากนี้ โครงสร้างภาษีอากรของประเทศไทย มีความสามารถในการหารายได้ค่อนข้างจำกัด ปัจจุบันมีประชากรเพียง 1 ใน 6 ของกำลังแรงงานที่อยู่ในฐานภาษีอากร ทำให้เราต้องพึ่งรายได้ส่วนใหญ่จากภาษีทางอ้อม ส่งผลให้สัดส่วนรายได้ภาษีต่อ GDP ของเรามีเพียงร้อยละ 16 เป็นเพียงครึ่งหนึ่งของประเทศพัฒนาแล้ว

เมื่อประเทศพัฒนามากขึ้น ภาระด้านสังคมย่อมมากขึ้นตามไปด้วย ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงสนับสนุนแนวนโยบายของรัฐบาลที่จะดูแลการใช้จ่ายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเต็มที่ รวมทั้งการปฏิรูปโครงสร้างภาษีเพื่อหารายได้ไปพร้อมๆกัน ทั้งนี้ เพื่อรักษาความยั่งยืนทางการคลังของประเทศในระยะยาว

การปฏิรูปภาษี ซึ่งรวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บ การขยายฐานภาษี และการเพิ่มภาษีชนิดใหม่ๆนั้น ในระยะสั้นประชาชนอาจต้องเสียภาษีจากเดิมที่ไม่เคยเสีย หรืออาจต้องเสียภาษีมากขึ้น แต่ในระยะยาวเมื่อทุกคนเข้ามาในระบบภาษีอย่างเท่าเทียมกันแล้ว จะก่อให้เกิดความเป็นธรรม ช่วยลดภาระของทุกคน และเพิ่มความแข็งแกร่งของฐานะการคลังในที่สุด

เรื่องที่สาม คือ การยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ท่านผู้มีเกียรติได้ทราบจากรายงานของ World Economic Forum แล้วว่าประเทศไทยถูกลดอันดับความสามารถทางการแข่งขันลง 2 อันดับ จากอันดับที่ 34 ในปี 2551 เป็นอันดับที่ 36 จาก 131 ประเทศในปี 2552 ประเด็นที่เป็นจุดอ่อนที่สุดของประเทศไทยที่ทำให้เราถูกลดอันดับมี 3 ข้อ คือ 1) ความสามารถด้านเทคโนโลยี 2) คุณภาพการศึกษา และ 3) ความเข้มแข็งของปัจจัยทางสถาบัน โดยเฉพาะปัญหาคอร์รัปชันและเสถียรภาพทางการเมือง

สิ่งที่เราต้องทำเพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศคือการแก้ไขปัญหาค่าพื้นฐานดังกล่าว เพราะประเทศไทยไม่สามารถจะหวังพึ่งพาการผลิตและส่งออกสินค้าที่ใช้แรงงานราคาถูกเป็นหลัก หรือหวังให้ค่าเงินบาทอ่อนเพื่อจะได้ขายสินค้าได้ในราคาถูกเพื่อกระตุ้นการส่งออกของประเทศ แต่เราจำเป็นต้องเร่งเพิ่มผลิต

ภาพการผลิต เพราะล่าสุดผลิตภาพการผลิตของไทยยังคงหดตัวต่อเนื่อง และมีปัญหาทั้งในภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ แต่ผลิตภาพการผลิตค่อนข้างต่ำ อย่างเช่นผลผลิตต่อไร่ของข้าวซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของไทยอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำมากเพียง 430 กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียนแล้ว เรายังตามหลังเวียดนาม อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ ซึ่งมีผลผลิตต่อไร่เฉลี่ยประมาณ 700 กิโลกรัม ผลผลิตต่อไร่ที่เพิ่มขึ้นจะมีผลช่วยให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้นและลดปัญหาความยากจนลงด้วย การเพิ่มผลิตภาพนี้ ประเทศไทยต้องเร่งพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ รวมทั้งลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนามากขึ้น เพื่อให้มีโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เข้มแข็งขึ้น

ท่านผู้มีเกียรติคะ

การพัฒนาเทคโนโลยีและการศึกษาเป็นเรื่องระยะยาวที่จำเป็นต้องทำอย่างต่อเนื่อง แต่ในระยะสั้น ทุกฝ่ายควรจะร่วมกันหาทางออกให้กับปัญหาทางการเมืองในขณะนี้ ซึ่งที่ผ่านมาเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้การลงทุนภาคเอกชนซบเซา และยังทำให้การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐล่าช้าไปด้วย เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ท้ายที่สุดนี้ ดิฉันขอสรุปว่า วิกฤตการเงินที่เกิดขึ้นครั้งนี้ได้เปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจโลกอย่างมีนัยสำคัญ ส่งผลให้เศรษฐกิจโลกในอนาคตมีแนวโน้มเติบโตช้าลงกว่าเดิม และการแข่งขันกันทางการค้าจะทวีความรุนแรงขึ้น ภายใต้สภาวะแวดล้อมดังกล่าว การยกระดับเศรษฐกิจไทยให้สามารถยืนหยัดอยู่บนเวทีโลกได้อย่างแข็งแกร่งจึงเป็นเรื่องที่ทำหาย และคงประสบความสำเร็จได้ยากหากขาดความร่วมมือร่วมใจกัน ดังนั้น จึงถือเป็นการกิจร่วมของคนไทยทุกคนที่จะช่วยกันเสริมสร้างประเทศให้มีความมั่นคงทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ดิฉันอยากให้พวกเราคิดว่าการร่วมแรงร่วมใจของเราทุกคนในครั้งนี้เป็นการลงทุนระยะยาว ที่จะนำไปสู่ผลตอบแทนที่คุ้มค่าต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในอนาคต

สวัสดิ์ค่ะ